

HET RECHT VAN HET GEVOEL

Te veel problemen rond werk en uitkering worden te snel de juridische molen ingetrokken. In de kille zakelijkheid die dan ontstaat wordt het rechtsgevoel soms gemengd.

In een sfeer van kille zakelijkheid is er nauwelijks ruimte voor emotie. Er kan recht gedaan worden, maar dat wil niet zeggen dat die uitkomst de betrokkene ook een goed rechtsgevoel geeft. Mieke Bosma wil daar iets aan doen. De Zwolse richtte het adviesbureau Rechtsgevoel op.

„Het menselijke aspect in conflicten rond werk en inkomen is heel belangrijk, maar verdwijnt bij een juridische procedure toch vaak naar de achtergrond”, aldus Bosma. „Afgezien van het feit dat een juridische procedure in heel veel gevallen niet eens nodig is, is het voor veel mensen heel belangrijk dat ze hun verhaal kwijt kunnen. Dat er naar hen geluisterd wordt, in plaats van dat er alleen maar strakke wetsregels worden toegepast.” Bosma is zelf geen jurist, maar werkte tien jaar als rechtshulpverlener bij een vakbond. Daarna leerde ze ‘de andere kant’ kennen bij een overheidsinstantie. „Uiteindelijk heb ik in 2005 het besluit genomen om een eigen adviesbureau op te zetten, omdat ik meer wilde doen dan alleen de regels toepassen. Achter elk conflict zit een mens en daar moet je als adviseur persoonlijke aandacht en tijd voor vrij kunnen maken. Daar ligt mijn hart.”

Hoewel de stap om een eigen bedrijf te beginnen een grote was en ze zich nergens in den lande aan een voorbeeld kon spiegelen, bleek de formule die ze met Rechtsgevoel lanceerde aan te slaan. „In het begin was het heel spannend, maar al snel bleek dat er veel behoefte bestaat aan begeleiding van mensen zonder dat daar direct een advocaat bijgehaald moet worden. Nu, na twee jaar, heb ik een volledige dagtaak aan Rechtsgevoel.”

Een conflict over de arbeidsovereenkomst, ontslag, concurrentiebeding, loonberekening, een verstoorde arbeidsrelatie, de toepassing van een sociaal plan, maar ook een WAO-keuring of een meningsverschil met een uitkeringsinstantie kunnen het leven van iemand behoorlijk op de kop zetten. „De stap naar een advocaat kent een behoorlijke drempel en betekent ook een flinke kostenpost,” meent Bosma. „Bovendien wordt het conflict veelal versmald tot een ordinaire strijd om geld. In mijn aanpak speelt geld ook een belangrijke rol, maar niet alleen als harde uitkomst van een conflict. Geld biedt de betrokkene vaak ook een manier om een kwestie af te sluiten. Het is dan een genoegdoening die een goed rechtsgevoel geeft. Daarnaast blijft de weg naar andere oplossingen open en is er heel vaak met de andere partij goed over te onderhandelen, omdat je niet de druk van een juridisch steekspel hebt. Je kunt denken aan regelingen zoals outplacement of scholing om tot ander werk te komen.”

Mensen met een smalle beurs kunnen een beroep doen op de gesubsidieerde rechtsbijstand. Via Rechtsgevoel is dat niet mogelijk, omdat Mieke Bosma geen advocaat is. „Toch komen mensen vaak bij mij, omdat ze graag persoonlijk en duidelijk advies willen, hun verhaal kwijt moeten en begeleid willen worden. Ik neem tijd om te luisteren, start zonodig een bezwaarschriftprocedure, biedt hulp bij het invullen van formulieren en/of treedt als woordvoerder op. Veel mensen ervaren het als prettig dat ze niet op een grote stapel komen en hun verhaal in een kwartiertje moeten vertellen. En de kosten vallen mee, want ik werk tegen een betaalbaar tarief”. Soms kan een juridische procedure niet worden voorkomen en moet er een advocaat worden ingeschakeld. In dat geval trekt Bosma zich als adviseur terug. „Maar in de praktijk komt dat niet zo gek vaak voor. Partijen kiezen vaak voor een oplossing buiten de rechtszaal om,” aldus Bosma, die onder invloed van de aantrekkende economie minder met ontslagzaken te maken krijgt. Daarentegen nemen de conflicten en de behoefte aan advies aan de uitkeringskant toe.

(Interview door Frans Ebeltjes, De Stentor d.d. 31 oktober 2007)